

Avdelning: Plan & miljö
Handläggare: Sven Bomark
Telefon: 08-508 28 905
Fax: 08-508 28 808
E-post: sven.bomark@miljo.stockholm.se

Bilaga till redovisning av uppdrag att stärka tillsynen över förpacknings- och tidningsinsamlingen

Tillsyn över producentansvaret

Producenterna av vissa sorters produkter har ansvar för att samla in och ta hand om dem när de blir avfall. Det finns f.n. producentansvar för:

- bilar (1997:788)
- däck (1994:1236)
- elprodukter (2005:209)
- förpackningar (1997:185)
- retursystem för plastflaskor och metallburkar (2005:220)
- returpapper (1994:1205)
- glödlampor och vissa belysningsarmaturer (2000:208)

Bilar

Producenten (yrkesmässig tillverkare eller importör av bilar) ska ha lämpliga mottagningsställen för den som vill lämna en uttjänt bil.

Uttjänta bilar lämnas till en auktoriserad bilskrot.

Uttjänta fordon räknas som farligt avfall (16 01 04).

Tillsynsuppgifter	Ansvar
Kontroll att producenterna klarar sina åtaganden enligt 1997:788, dvs:	PoM
att uttjänta bilar tas emot för skrotning (2 §)	
att det underlättas för de som vill lämna bilar och det anvisas lämpliga ställen för mottagning av bilar (rapporteras till NV) (3 §)	
att mottagna bilar omhändertas för skrotning enligt gällande regler (4 §)	
att ingående material, komponenter och kemiska produkter i bilarna redovisas för att underlätta återanvändning och återvinning (5 §)	
att material och komponenter i skrotade bilar återanvänds, återvinns eller tas	

om hand på ett annat miljömässigt godtagbart sätt (6 §)	
att bilarna återanvänds eller återvinns enligt uppställda mål (7 §)	
att uppgifter om omhändertagande mm lämnas till NV (8 §)	
att information om bilarnas möjlighet till återvinning och materialåtervinning mm lämnas i samband med marknadsföring (8 a §)	

Däck

Producenterna (yrkesmässig tillverkare, importör eller säljare) ska ta emot däck som tjänat ut och se till att däcken återanvänds, materialåtervinns, energiutvinns eller tas om hand på något annat miljömässigt godtagbart sätt. För att klara sina åtaganden har Svensk Däckåtervinning AB, SDAB, bildats.

Uttjänta däck kan lämnas till alla de som säljer däck. Om däcket sitter kvar på fälgen måste mottagaren betalas vad det kostar att skilja däcket från fälgen. Företag kan också lämna däck till återvinningscentralerna Vantör och Lövsta om man har klippkort. Både däck med och utan fälg tas emot, men maximalt åtta stycken.

Däcken på skrotbilar omfattas inte av producentansvaret för däck, utan av producentansvaret för bilar. Även bilskrotor kan dock mot betalning få däcken hämtade genom SDAB.

Uttjänta däck räknas som vanligt avfall (16 01 03).

Tillsynsuppgifter	Ansvar
Kontroll att producenterna klarar sina åtaganden enligt 1994:1236, dvs:	PoM
att uttjänta däck tas emot och att de återanvänds, materialåtervinns, energiutvinns eller tas om hand på något annat miljömässigt godtagbart sätt (4 §)	
att uppgifter lämnas till NV om resultatet av återanvändningen, materialåtervinningen och andra förhållanden som rör det slutliga omhändertagandet (5 §)	
Tillsyn av återvinningscentraler	PoM

Elprodukter

Producenterna (importörer eller tillverkare av elprodukter) ansvarar för att ta hand om följande slag av elprodukter när de blir avfall.

- Stora hushållsapparater (kylskåp, spis, luftkonditionering)
- Små hushållsapparater (eltandborstar, hårtorkar, dammsugare)
- IT-, telekommunikations- och kontorsutrustning (datorer, kopiatorer)
- Hemutrustning (TV, video, kameror)
- Belysningsutrustning (strålkastare)
- Elektriska och elektroniska verktyg (symaskiner, gräsklippare)
- Leksaker samt fritids- och sportutrustning
- Medicinteknisk utrustning

- Övervaknings- och kontrollutrustning (brandvarnare)
- Automater

För att klara sina åtaganden har producenterna bildat ett bolag som heter El-kretsen AB. El-kretsen AB, Svenska Kommunförbundet och Renhållningsverksföreningen har bildat ett insamlingssystem som heter El-retur.

Verksamheter kan efter anmälan till länsstyrelsen själv transportera sitt elavfall som omfattas av producentansvar, till Lövsta eller Vantörs återvinningscentraler. Elavfall kan även lämnas till en förbehandlingsanläggning eller annan godkänd mottagare.

Privatpersoner kan lämna elavfall på återvinningscentralerna eller miljöstationerna.

Olika sorters elavfall:

- Lysrör och annat kvicksilverhaltigt avfall (20 01 21*)
- Kasserad utrustning som innehåller CFC (20 01 23*)
- Annan kasserad elutrustning än 20 01 21 och 20 01 23 som innehåller farliga komponenter (20 01 35*)
- Annan kasserad elutrustning än 20 01 21, 20 01 23 och 20 01 35 (20 01 36)

Inget elavfall får återvinnas, fragmenteras, förbrännas, deponeras eller göras av med på något annat sätt innan det har förbehandlats i en certifierad anläggning. Miljöförvaltningen betraktar allt elavfall innan förbehandling som farligt avfall.

Tillsynsuppgifter	Ansvar
Kontroll att producenterna klarar sina åtaganden enligt 2005:209, dvs:	PoM
att div uppgifter om produkterna lämnas till NV (9 §), uppgifterna sammanställs i ett register av NV (10 §)	
att produkterna är märkta (11 §)	
att uttjänta produkter sålda efter 12 augusti 2005 tas om hand (12-17 §§).	
att finansiering för fullgörande av producentansvar säkerställs (18 §)	
att upplysningar lämnas om innehållet i produkterna till de som yrkesmässigt kommer att hantera avfallet från produkterna eller återanvända dessa (19 §)	
att uppgifter om insamling mm lämnas till NV (20 §)	
att kommunen informerar hushållen om elprodukter i samband med information om avfallshanteringen i kommunen (21, 25 §§)	
att andra än hushåll får information liknande den kommunerna är skyldiga att se till att hushållen får (22 §)	
att samråd skett med kommunen i frågor som rör insamlingssystemet och i samband med det lämna uppgifter till kommunen (23-24 §§)	
att årlig redovisning av uppfyllandet av skyldigheter skickas till NV (27 §)	
Tillsyn av t.ex. hanteringen av rökdetektorer där El-kretsen hävdar att leverantören ska ta emot uttjänta detektorer (enligt strålskyddslagstiftning). Att hitta leverantören har dock visat sig vara svårt.	PoM

Tillsyn av mottagningsställen, dvs. återvinningscentraler, miljöstationer, förbehandlingsanläggningar eller andra godkända mottagare	PoM
Tillsyn i syfte att få till ett lättillgängligt insamlingssystem	PoM & HS

Förpackningar

Producenterna (tillverkare, importör eller säljare av en förpackning eller en förpackad vara) ska ha insamlingssystem för förpackningar. För att klara sina åtaganden har producenterna bildat materialbolag som i sin tur har organiserat sig i Förpacknings- och tidningsinsamlingen. För att finansiera systemet för insamling och återvinning av förpackningar bildades REPA-registret (REgister för ProducentANSvar).

Verksamheter kan lämna förpackningar till Lövsta eller Vantörs återvinningscentraler om de har klippkort. Kommunen har dock inget avtal med Förpacknings- och tidningsinsamlingen vilket innebär att plasten lämnas som brännbart och metallförpackningar som metall.

Privatpersoner kan lämna förpackningar på återvinningscentralerna eller återvinningsstationerna.

Olika sorters förpackningsavfall:

- Pappers- och pappförpackningar (15 01 01)
- Plastförpackningar (15 01 02)
- Träförpackningar (15 01 03)
- Metallförpackningar (15 01 04)
- Förpackningar av kompositmaterial (15 01 05)
- Blandade förpackningar (15 01 06)
- Glasförpackningar (15 01 07)
- Textilförpackningar (15 01 09)

Tillsynsuppgifter	Ansvar
Kontroll att producenterna klarar sina åtaganden enligt 1997:185, dvs:	HS
att det finns ett lämpligt insamlingssystem (4 §)	
att insamlade förpackningar transporteras bort och att de återanvänds, återvinns eller tas om hand på annat miljömässigt godtagbart sätt (6 §)	
att andra förbrukare än hushåll får information liknande den kommunerna är skyldiga att se till att hushållen får (8 och 9 §§)	
resultaten rapporteras till Naturvårdsverket (10 §)	
att samråd skett med kommunen i frågor som rör insamlingssystemet och i samband med det lämna uppgifter till kommunen (5 a-b §§)	
förpackningar utformas, framställs och saluförs så att de kan återanvändas eller materialåtervinnas eller på annat sätt återvinnas så att (1) utsläppen av skadliga ämnen minimeras när förpackningarna, förpackningsavfallet eller	

restprodukter från hanteringen deponeras eller förbränns och (2) inverkan i övrigt på miljön begränsas när förpackningsavfallet eller restprodukter från hanteringen av förpackningsavfallet bortskaffas (1 a §)	
Tillsyn av återvinningsstationer	HS
Tillsyn av verksamheter som förpackar varor (med i REPA-registret eller klarar åtaganden på egen hand)	PoM
Tillsyn av att hushåll och andra förbrukare sorterar ut förpackningar (5 §)	PoM, HS, Livs

Plastflaskor och metallburkar

Från och med den 1 januari 2006 ska den som yrkesmässigt tappat eller importerat konsumtionsfärdig dryck i plastflaska eller metallburk se till att flaskan och burken ingår i ett godkänt retursystem. Om man bryter mot denna bestämmelse eller säljer sådana drycker som inte är märkta med uppgift om att förpackningen ingår i ett retursystem riskerar man att få betala en miljöstraffavgift.

Tillsyn utförs av Livs?

Returpapper

Producenterna (de som tillverkar eller importerar sådant papper som tidningar trycks på, trycker eller låter trycka tidningar eller importerar tidningar) ska ha insamlingssystem dit du kan lämna dina tidningar, tidskrifter, direktreklam, telefonkataloger, kataloger för postorderförsäljning och liknande produkter (returpapper). Kontorspapper omfattas inte av producentansvar för förpackningar och returpapper. För att klara sina åtaganden har producenterna Holmen Paper AB, SCA och Stora Enso bildat Pressretur som är delägare i Förpacknings- och tidningsinsamlingen.

Verksamheter kan lämna kontorspapper och tidningar till de större returpappersföretagen. Tidningar kan lämnas till återvinningscentralerna Vantör eller Lövsta (klippkort).

Privatpersoner kan lämna tidningar på återvinningscentralerna eller återvinningsstationerna.

Papper och papp räknas som vanligt avfall (20 01 01).

Tillsynsuppgifter	Ansvar
Kontroll att producenterna klarar sina åtaganden enligt 1994:1205, dvs:	HS
att det finns ett lämpligt insamlingssystem (4 §)	
att insamlat returpapper transporteras bort och att det materialåtervinns eller tas om hand på annat miljömässigt godtagbart sätt (6 §)	
att andra förbrukare än hushåll får information liknande den kommunerna är skyldiga att se till att hushållen får (6 b-c §§)	
resultaten rapporteras till Naturvårdsverket (7 §)	
att samråd skett med kommunen i frågor som rör insamlingssystemet och i samband med det lämna uppgifter till kommunen (5 a-b §§)	
Tillsyn av tidningstryckerier	PoM

Glödlampor och vissa belysningsarmaturer

Se under elprodukter!